

## **RETROSPEKTIVA POLITICKÝCH OSOBNOSTÍ 1990-2006:**

### **NEJPŘÍZNIVĚJI JE HODNOCEN PŘÍNOS**

**P. DOSTÁLA, V. HAVLA A V. KLAUSE**

*Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 20. - 27. října 2006. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl rozsáhlý soubor 1571 respondentů.*

Společnost STEM se pravidelně a dlouhodobě věnuje sledování popularity českých politiků. V druhé polovině října však svou pozornost zaměřila na ohlédnutí za osobnostmi, které na české politické scéně působí nebo působily už od počátku devadesátých let. Do šetření byli vybráni ti politici, kteří se – v různých obdobích – vesměs pohybovali na předních příčkách žebříčků popularity a dosáhli alespoň 50% úrovně popularity.

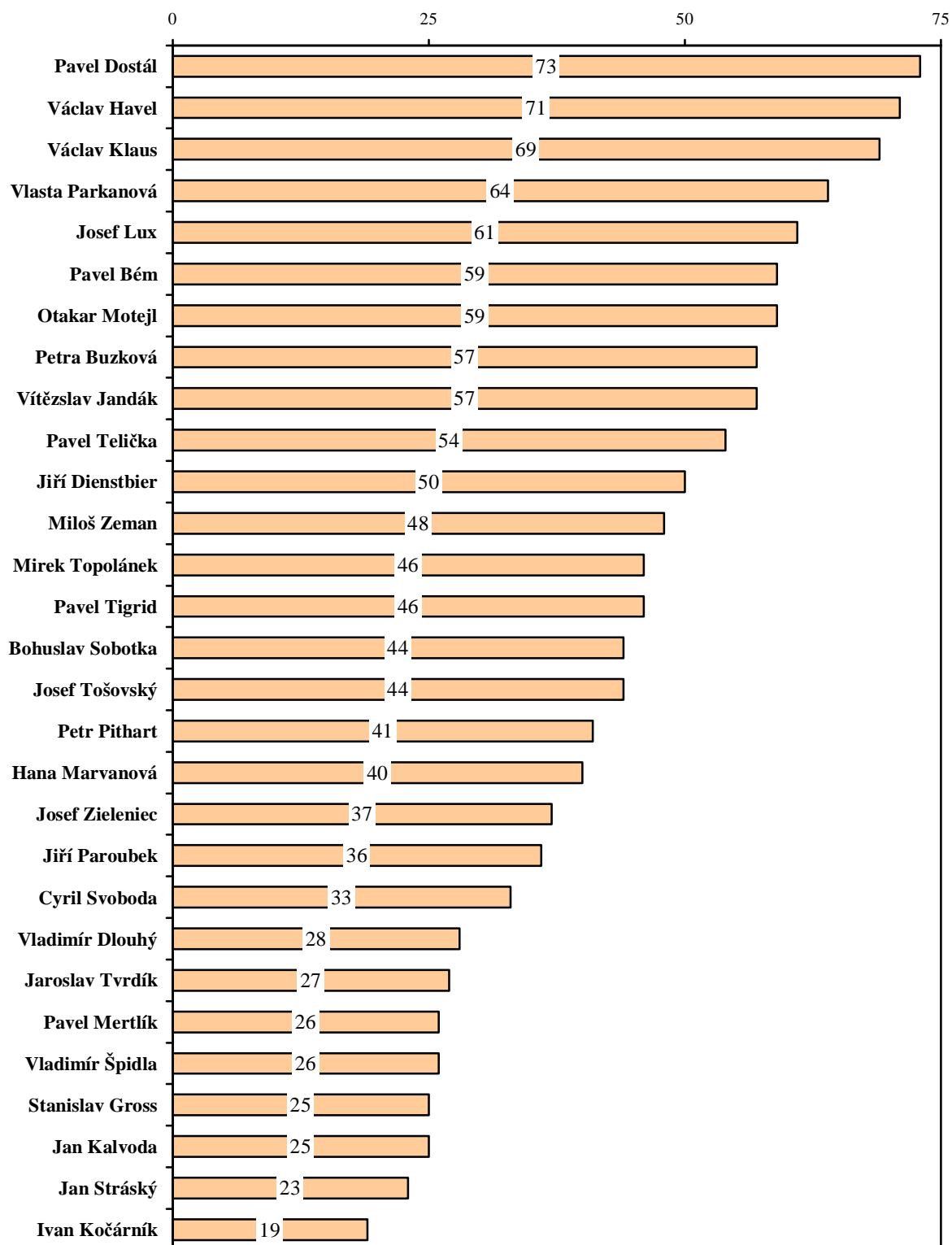
Na základě výsledků lze konstatovat, že nejpříznivěji hodnotí občané přínos tří osobností: zesnulého ministra kultury Pavla Dostála a bývalého i současného prezidenta republiky Václava Havla a Václava Klause. Každý z této trojice získal více než dvě třetiny příznivých hodnocení. Další skupinu politiků, u nichž převažuje pozitivní názor veřejnosti, tvoří současní populární politici Vlasta Parkanová, Pavel Bém, Petra Buzková a Vítězslav Jandák a k nim se přiřazují – vedle zesnulého Josefa Luxe – osobnosti aktuálně sice v politice nepůsobící, ale ve veřejné sféře činné, jako je Otakar Motejl a Pavel Telička. Kolem padesáti procent příznivých hodnocení mají na svém kontě Jiří Dienstbier a Miloš Zeman.

Zajímavý je i pohled na spodní příčky žebříčku. Méně než třicetiprocentní podíly příznivých hodnocení získali jak populární politici první poloviny devadesátých let Vladimír Dlouhý, Jan Kalvoda, Jan Stráský a Ivan Kočárník, tak někteří představitelé ČSSD ze současnosti či nedávné minulosti: Jaroslav Tvrdík, Pavel Mertlík, Vladimír Špidla a Stanislav Gross. V případě J. Kalvody, P. Mertlíka, J. Stráského a I. Kočárníka lze nízký podíl příznivých hodnocení alespoň částečně vysvětlit i tím, že značná část občanů – 30 % a více – si na ně už nepamatuje. Zejména S. Gross a V. Špidla však jsou dosud v paměti prakticky všech a převažuje u nich tedy jednoznačně nepříznivé hodnocení.

V následujících grafech uvádíme nejprve pořadí zkoumaných politiků podle celkového podílu příznivých hodnocení a poté pořadí podle jejich podílu neznalosti. Jak je z druhého grafu zřejmé, J. Stráského a P. Mertlíka nezná nebo si na ně nevzpomíná už 38 % občanů.

*"Uved'te, prosím, jak celkově hodnotíte přínos následujících politických osobností pro rozvoj naší země, oblastí nebo resortů, ve kterých působí nebo působili."*

(součet odpovědí "Velmi příznivě" a "Spíše příznivě" v %)



Pramen: STEM, Trendy 10-2/2006, 1571 respondentů

Pořadí osobností v žebříčku je dáno přesnou procentní hodnotou součtu příznivých hodnocení (na jedno desetinné místo).

*"Uved'te, prosím, jak celkově hodnotíte přínos následujících politických osobností pro rozvoj naší země, oblastí nebo resortů, ve kterých působí nebo působili."*  
 (podíl odpovědí "Neznám, nepamatuji se" v %)



Pramen: STEM, Trendy 10-2/2006, 1571 respondentů

Pořadí osobností v žebříčku je dáno přesnou procentní hodnotou odpovědi „Neznám, nepamatuji se“ (na jedno desetinné místo).

Na hodnocení zkoumaných osobností má vliv především politická orientace respondenta a jeho stranická preference. Z tohoto hlediska byla analyzována hodnocení těch politiků, kteří mají aktuálně rozhodující vliv na tvář české politiky nebo měli tento vliv v minulosti. Výsledky ukazují, že jen málo politiků lze zařadit do skupiny konsensuálně hodnocených. Vedle Pavla Dostála a Josefa Luxe, jejichž politická činnost je již uzavřena, k nim můžeme přiřadit ještě Vlastu Parkanovou, kterou příznivci všech pěti nejsilnějších stran hodnotí převážně příznivě. Relativně vyrovnaně je hodnocen i přínos Jiřího Dienstbiera a Petra Pitharta (odmyslíme-li si u něj výrazně lepší hodnocení přívrženců KDU-ČSL). Václav Havel a Václav Klaus vyvolávají více negativních reakcí u stoupenců levicových stran, přičemž je zajímavé, že elektorát ČSSD hodnotí příznivěji přínos V. Havla a potenciální voliči KSČM V. Klause.

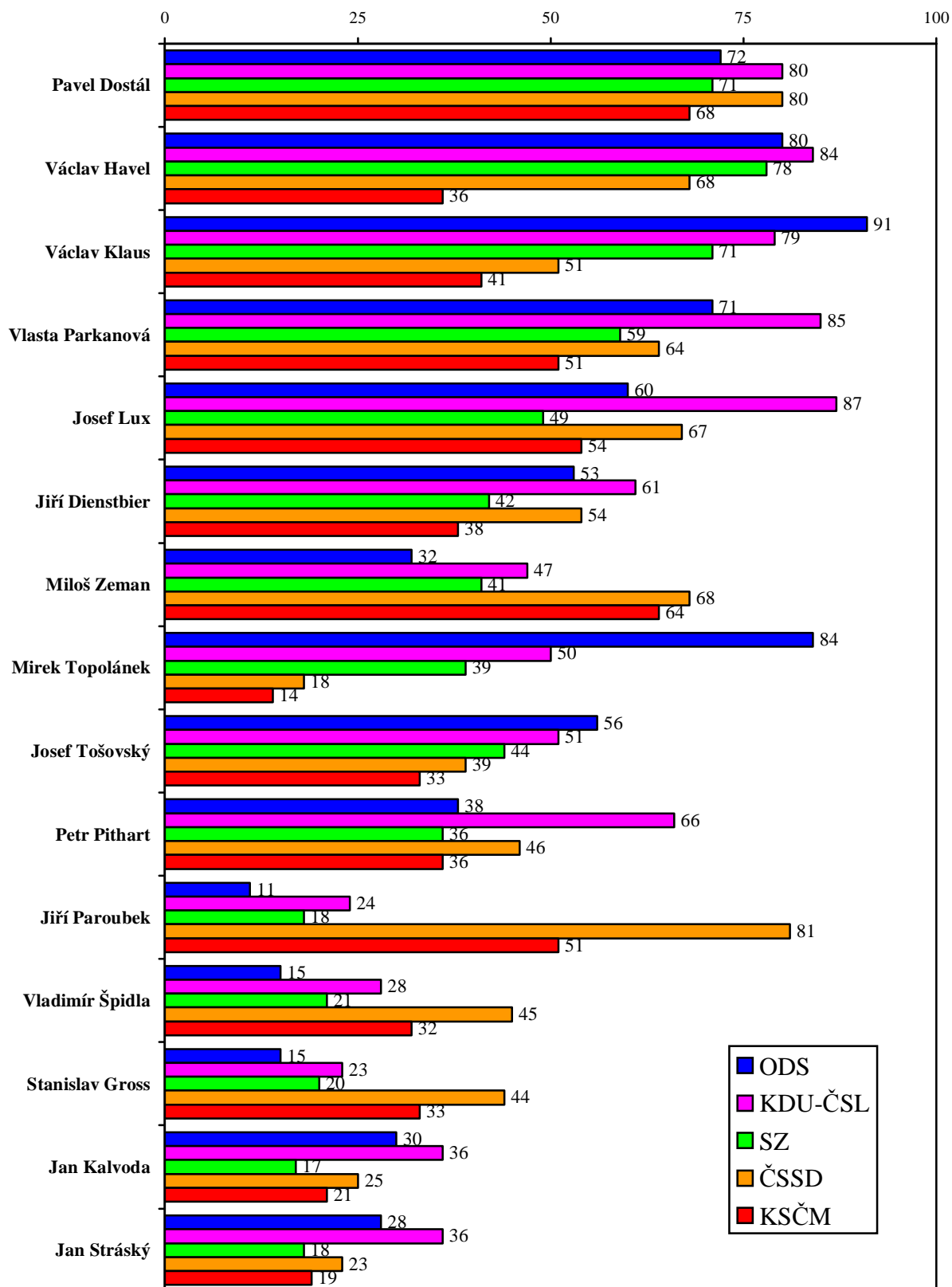
Výrazně stranicky diferencované je hodnocení dvou současných politických rivalů – Mirka Topolánka a Jiřího Paroubka. Naproti tomu názory na působení Miloše Zemana takových extrémů nedosahují, i když je jasný rozdíl mezi tím, jak ho hodnotí na jedné straně příznivci stran pravicových a středových (resp. tzv. trojkoaličních) a na druhé straně přívrženci levicových stran. V opačném gardu je tento rozdíl patrný u hodnocení Josefa Tošovského.

Osobnosti, které v žebříčku zaujaly spodní příčky, sice příznivci žádné ze stran nehodnotí převážně příznivě, ovšem stranická podmíněnost je u nich také zřetelná: působení Vladimíra Špidly a Stanislava Grosse vidí v lepším světle stoupenci ČSSD a KSČM, přínos Jana Kalvody a Jana Stráského příznivci ODS a KDU-ČSL.

Na konto příznivců Strany zelených se sluší dodat, že častěji neznali zejména politiky působící v dávnější minulosti, což se u nich projevilo i v nižších podílech příznivých hodnocení. Podrobné údaje viz následující graf.

*"Uveďte, prosím, jak celkově hodnotíte přínos následujících politických osobností pro rozvoj naší země, oblastí nebo resortů, ve kterých působí nebo působili."*

(celkové podíly příznivých hodnocení podle stranických preferencí v %)



Pramen: STEM, Trendy 10-2/2006, 1571 respondentů